

Zemkopības ministrija

**Zemkopības ministrijas
Meža departamenta aktualitātes**

Normunds Strūve
Zemkopības ministrija

28.11.2019

Zemkopības ministrija

Klimata un enerģētikas jautājumi

Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-
2030.gadam

Meža references līmeņa aprēķins 2021. – 2025. gadam
ZIZIMM regulas ietvaros

Informatīvais ziņojums “Latvijas stratēģija
klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050.gadam”

Zemkopības ministrija

Klimatneitralitātes stratēģijas mērķi

	Bāzes gads 1990. g.	Prognoze 2020. g.	Mērķi		
			2030. g.	2040. g.	2050. g.
SEG emisijas (bez ZIZIMM sektora)	26 299 ktCO ₂ ekv.	-55 %	-65 % (salīdzinājumā ar 1990. gadu)	-85 % (salīdzinājumā ar 1990. gadu)	
CO ₂ piesaiste un SEG emisijas ZIZIMM sektorā	-9 828 ktCO ₂ ekv. (piesaiste)	2 094 ktCO ₂ ekv. (emisijas)	≤1 047 ktCO ₂ ekv. (emisijas)	Neto "0" emisijas (sektora piesaiste kompensē sektora emisijas)	Klimatneitralitāte (nesamazināmās SEG emisijas kompensē piesaiste ZIZIMM sektorā)
Virzība uz klimatneitralitāti (kopējās SEG emisijas, iekļaujot un ZIZIMM sektoru)	16 471 ktCO ₂ ekv.	-16 %	-38 %* (salīdzinājumā ar 1990. gadu)	-76% * (salīdzinājumā ar 1990. gadu)	

Zemkopības ministrija

Atjaunojamo energoresursu direktīva

Pārskatītā direktīva spēkā no 2018 gada

Jaunums attiecībā uz meža biomasu – ilgtspējības kritēriji:

1)Koksnes ieguves likumība

2)Meža atjaunošana

3)Aizsargājamās teritorijas

4)Augsnes kvalitātes un bioloģiskās daudzveidības uzturēšana

5)Meža ilgtermiņa ražošanas kapacitātes uzturēšana

Kritēriju novērtēšanas līmenis – valsts un īpašuma

Eiropas Komisija vēl strādā pie vadlīnijām šo prasību ieviešanai – termiņš 2021. gads

Zemkopības ministrija

Meža nozares attīstība

Meža un saistīto nozaru attīstības pamatnostādnes 2015.-2020.gadam:

- 2020. gadā īstenošanas novērtējums;
- priekšlikums jaunam politikas plānošanas dokumentam.

Meža nozares pārstāvju definētā ilgtermiņa stratēģija

Zemkopības ministrija

Meža nozares pārstāvju definētā stratēģija

Misija

Mēs veidojam sakoptu, neatkarīgu un pārtikušu Latviju

Vērtības:

Valsts ir mūsu kopība

Cilvēki ir stipras valsts pamats

Zeme un darbs ir mūsu labklājības saknes

Stratēģiskie mērķi:

Līdz 2050.gadam Latvijas mežu ražība ir palielināta par 25%

Līdz 2030.gadam pievienotā vērtība uz darba vietu nozarē tiks dubultota

Līdz 2030.gadam, attīstot koksnes dziļāku pārstrādi, nozares produkcijas vērtība tiks dubultota

Zemkopības ministrija

Mizgraužu problēma - Čehija, Slovākija, Slovēnija, Francija, Vācija, Polija, Zviedrija

Meža nekoksnes
resursu ievākšana
Slovākijā

Zemkopības ministrija

Egļu astoņzobu mizgrauža (*Ips typographus* L.) raksturojums

Kaitēklis

- Agresīvs audžu kaitēklis
- Tehniskais kaitēklis
- Karantīnas objekts

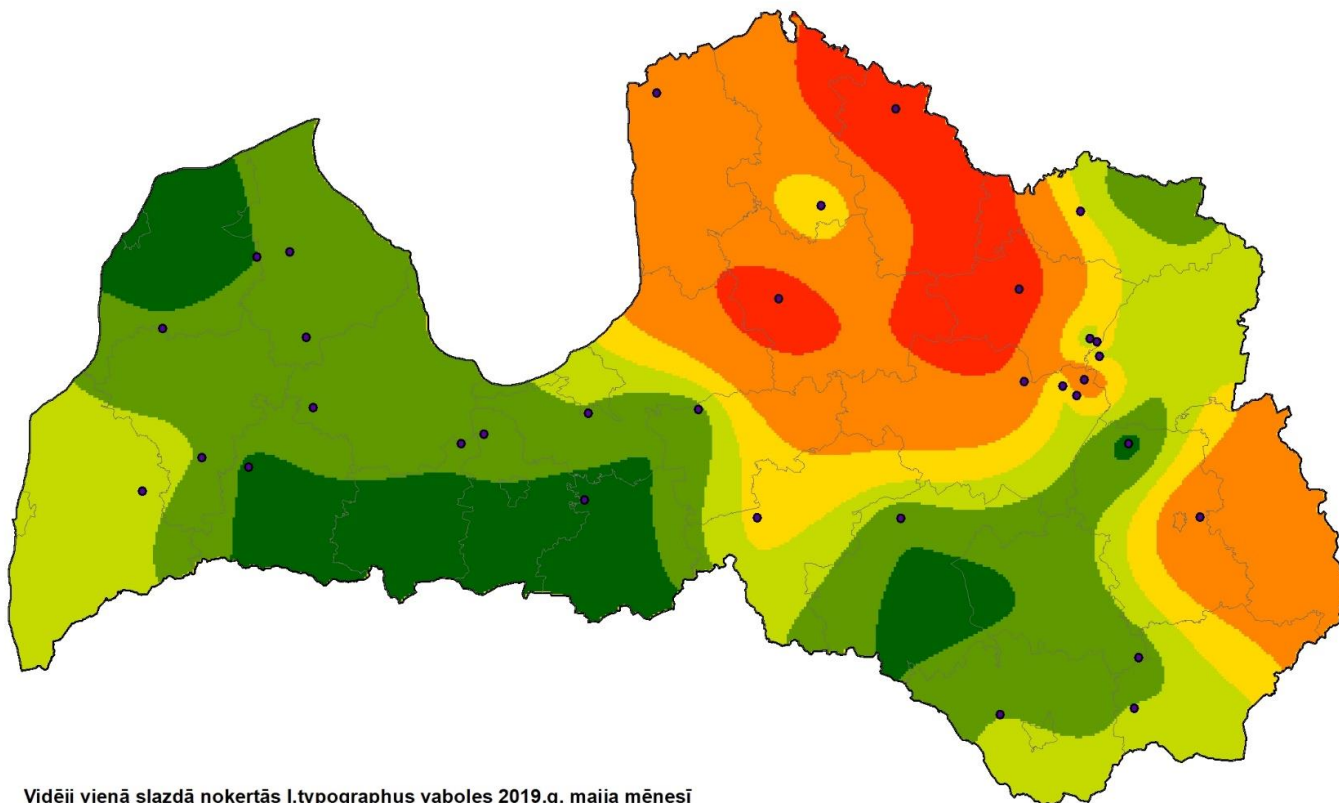

Foto: A.Šmits

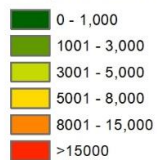

Mizgraužu lidošanas intensitāte 2019.gada maija mēnesī

Vidēji vienā slazdā noķertās I.typographus vaboles 2019.g. maija mēnesī

Zemkopības ministrija

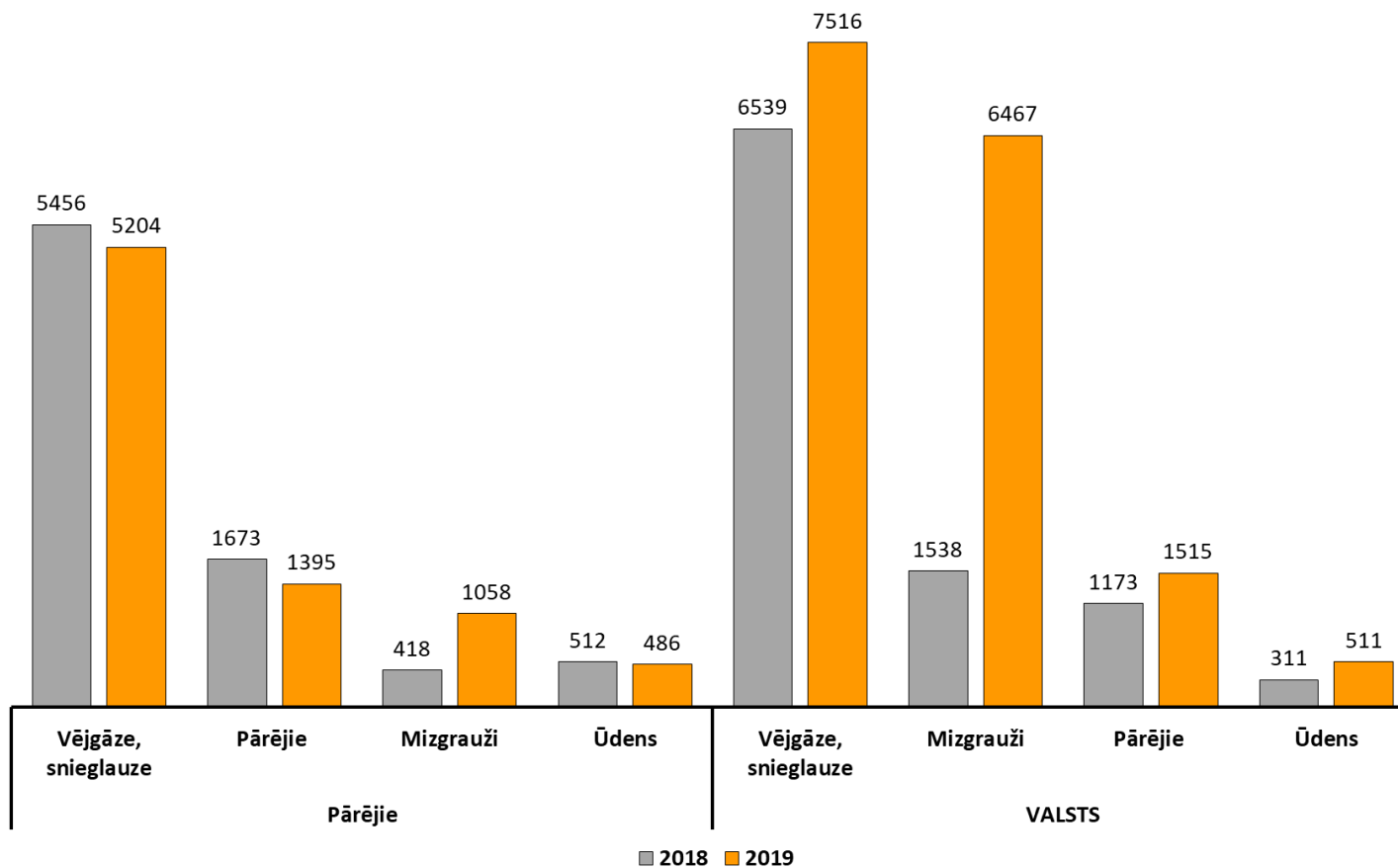
Egļu astoņzobu mizgrauža (*Ips typographus* L.) raksturojums

- **2019. gadā lielākie mizgraužu savairošanās gadījumi lokāli novēroti Lubānas apkārtnē un Gaujas nacionālajā parkā (GNP) – Cēsu un Amatas novadā. Visbiežāk šis mizgrauzis masveidā savairojas pēc vējgāzēm, taču var uzbrukt arī ilgstoša sausuma vai kā citādi novājinātām egļu audzēm. Tomēr iemesls, kāpēc mizgrauži savairojušies tieši GNP, pagaidām nav noskaidrots.**
- **Izanalizējot datus no VMD datu bāzes, secināms, ka sanitārās cirtes GNP 2019. gadā ar cēloni “egļu astoņzobu mizgrauzis” izsniegtas šādos apmēros:**
- **Sanitārās vienlaidus cirtes: 26 cirsmas, 14,07 ha (privātie); 4 GNP zonās, t.sk. dabas lieguma zonā;**
- **Sanitārās izlases cirtes: 61 cirsmā (93% privātie, 7% DAP, pašvaldība).**

Zemkopības ministrija

Izsniegti CA sanitārajām cirtēm un cirtēm pēc VMD sanitārā atzinuma 2018 un 2019. gads, ha.

Datu avots: VMD MVR

Zemkopības ministrija

Rīcības plāns egļu audžu aizsardzībai pret egļu astņozobu mizgrauzi (*Ips typographus*) *Projekts*

Izstrādāts Rīcības plāna projekts egļu audžu aizsardzībai pret egļu astņozobu mizgrauzi

I Uzraudzība

- 1. Informācijas sagatavošana par situāciju valstī un atsevišķos reģionos (piem. GNP).**
- 2. Darbs ar sabiedrību**
- 3. Normatīvās vides sakārtošana**
- 4. Mizgraužu dinamikas uzraudzība, masu savairošanās prognoze, riski:**

II Mizgraužu skaita ierobežošanas plānošana

- 1. Ārkārtas stāvokļa ierosināšana**
- 2. Saudzējamo egļu audžu apzināšana un apsekošana**

Zemkopības ministrija

Rīcības plāns egļu audžu aizsardzībai pret egļu astonzobu mizgrauzi (*Ips typographus*) *Projekts*

III Ierobežošana – aizsardzība

Visa egļu audžu aizsardzība tiek plānota, sākot no 1. aprīļa, balstoties uz visnelabvēlīgāko mizgrauža attīstības scenāriju.

Egļu mežaudžu aizsardzība:

No 1. aprīļa līdz 1. septembrim:

- Ieteicams necirst egļu audzes, kas vecākas par 50 gadiem (ne vēja gāztās, ne arī projektētās), izņemot gadījumus, kad egļu audzes ir kompaktas un izolētas un atrodas ne tuvāk par 100 metriem no citām pieaugušām egļu audzēm. Šādas audzes atļauts nocirst kailcirtē, nocērtot vienā paņēmienā visu mežaudzi, saskaņā ar MK noteikumiem 09.04. 2002 „Noteikumi par koku ciršanu meža zemēs”;
- nav pieļaujama skuju koku ciršana, kas atrodas tuvāk par 100 metriem no pieaugušām egļu audzēm, ja vien tajās netiek izvietoti feromonu slazdi

Zemkopības ministrija

Rīcības plāns egļu audžu aizsardzībai pret egļu astoņzobu mizgrauzi (*Ips typographus*) *Projekts*

Gadījumā, ja tiek noteikta augsta mizgraužu savairošanās prognoze, ir jāstimulē rezerves cirsmu ciršanu vērtīgo egļu audžu aizsardzībai.

Rezerves cirsmas:

- ir daļēji nopostītas vai agrāk izretinātas vai citas ciršanas vecumu sasniegušas mežaudzes, kur pirmā stāva skuju koku koeficients ir vismaz 3 un tās atrodas ne tālāk kā 0,5 km no vērtīgajām egļu audzēm;
- teritorija pēc nociršanas ir piemērota egļu astoņzobu mizgraužu feromonu slazdu lietošanai vai kokmateriālu izvešanai pirms mizgrauzis ir pametis savu attīstības vietu.

Kā sekundārs pasākums saudzējamo (saglabājamo) egļu audžu aizsardzībai ir feromonu slazdu izlikšana;

Jāizliek līdz 2020.gada 1.maijam un jātur līdz 1. septembrim.

Zemkopības ministrija

Grozījumi Meža likumā (projekts)

29.11.2019. starpministriju sanāksmē tiks skatīti grozījumi Meža likumā, kas paredz:

- tiesības meža īpašniekiem/tiesiskajiem valdītājiem vērsties pēc zemes vienības īpašnieka kontaktinformācijas valsts vai pašvaldības institūcijās, ja ir nepieciešamība saskaņot pārvietošanos pa blakus esošajām zemes vienībām.
- meža inventarizācijas dati kļūst publiski pieejami. Meža īpašnieks/tiesiskais valdītājs varēs ierobežot meža inventarizācijas datu publiskošanu.
- jautājumi, kas skar valsts meža zemes atsavināšanu.

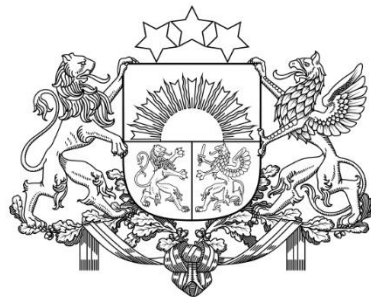
Zemkopības ministrija

Grozījumi Ministru kabineta 2014. gada 16. septembra noteikumos Nr. 550 "Hidrotehniko un meliorācijas būvju būvnoteikumi"

Stājās spēkā: 2019.gada 22.novembrī

Galvenās izmaiņas:

1. Būvprojektu un būvniecības ieceres dokumentāciju izstrādā elektroniski vienā eksemplārā un pievieno būvniecības informācijas sistēmā (BIS), izņemot būvprojektus minimālā sastāvā (vienkāršos būvobjektos).
2. Personas saskaņojumu noformē kā atsevišķu vienošanos tā, lai no tās izrietētu nepārprotama personas piekrišana būvniecības iecerei. Ja būvniecības ieceres dokumentāciju izstrādā papīra dokumentu formā, personu saskaņojumu var noformēt uz būvprojekta minimālā sastāva situācijas plāna vai paskaidrojuma raksta novietnes plāna."
3. Būvatļaujā iekļautie nosacījumi būvdarbu uzsākšanai izpildāmi piecu gadu laikā no dienas, kad būvniecības informācijas sistēmā izdarīta atzīme par projektēšanas nosacījumu izpildi. (iepriekš, bija divu gadu laikā).

Zemkopības ministrija

Paldies par uzmanību!

Jautājumi?

Mājas lapa: www.zm.gov.lv